

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

Α. Κείμενο (Βιβλίο 2^ο, Κεφάλαιο 1^ο, §§ 27-29)

Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐπομένοις, ἐπὶ κατίδωσιν αὐτοὺς ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον (ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τὰ τεσιτὰ πόρρωθεν ὠνούμενοι καὶ καταφρονούντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν), ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παρ' αὐτόν ἄρα ἀσπίδα κατὰ μέσον τὸν πλοῦν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσε.

Λύσανδρος δ' εὐθὺς ἐσήμανε τὴν ταχίστην πλεῖν, συμπαρήει δὲ καὶ Θώραξ τόπεζόν ἔχων. Κόνων δὲ ἰδὼν τὸν ἐπίπλου, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατὰ κράτος. Διεσκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί' ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι περὶ αὐτόν ἐπτά πλήρεις ἀνήχθησαν ἀθρόαι καὶ ἡ Πάραλος, τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρὸς τῆ γῆ. Τοὺς δὲ πλείστους ἀνδρας ἐν τῇ γῆ συνέλεξεν' οἱ δὲ καὶ ἔφυγον εἰς τὰ τειχύδρια. Κόνων δὲ ταῖς ἐννέα ναυσὶ φεύγων, ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα, κατασχὼν ἐπὶ τὴν Ἀβαρινίδα τὴν Λαμψάκου ἄκραν ἔλαβεν αὐτόθεν τὰ μεγάλα τῶν Λυσάνδρου νεῶν ἱστία, καὶ αὐτὸς μὲν ὀκτώ ναυσὶν ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγόραν εἰς Κύπρον, ἡ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπαγγελοῦσα τὰ γεγονότα.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Μετάφραση

- **Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:** «ἐπεὶ ἦν ἡμέρα τὸν πλοῦν» και «Κόνων δέ ταῖς ἑννέα τὰ γεγονότα»

(μονάδες 30)

2. Ερμηνευτικές ερωτήσεις:

α) Να σχολιάσετε τη φράση: ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατά τήν Χερρόνησον (ὄπερ ἐποίουν πολύ μᾶλλον καθ' ἑκάστην ἡμέραν....)

(μονάδες 10)

β) Ποιες ἦταν οι κινήσεις του Κόνωνα μόλις έγινε η επίθεση των Σπαρτιατών;

(μονάδες 10)

3. Συντακτικό:

α) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις λέξεις (υπογραμμίζονται στο κείμενο):**

ὄπερ:.....

καταφρονούντες:.....

τοῦ Λυσάνδρου:.....

διεσκεδασμένων:.....

τόν ἐπίπλουν:.....

ἀπαγελοῦσα:.....

αἱ μὲν:.....

τῶν νεῶν:.....

κεναί:.....

μᾶλλον:.....

(μονάδες 5)

β) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις (εἶδος, πῶς εισάγονται, πῶς εκφέρονται, συντακτικὴ θέση):**

- ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα

- ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν

(μονάδες 5)

4. Γραμματική:

α) **ἦν, βοηθεῖν:** να γράψετε το β' ενικό της Προστακτικής του Ενεστώτα και της Οριστικής του Παρατατικού.

β) **ἡμέρα, ἀσπίδα, κράτος, ταῦτα, ἄνδρας, τὸν ἐπίπλουν:** να γράψετε τη δοτική ενικού και πληθυντικού των παραπάνω λέξεων.

γ) **νεῶν, ὄπερ:** να κλιθούν στον άλλο αριθμό οι λέξεις.

δ) **ἔλαβε:** να γράψετε τους αρχικούς χρόνους στην ενεργητική φωνή και να κάνετε χρονική αντικατάσταση στο γ' ενικό της οριστικής.

ε) **ἔφυγον, εἶπε, ἐποίησαν:** να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση στο πρόσωπο και στο χρόνο που βρίσκονται τα ρήματα.

στ) **μᾶλλον, τὰ μεγάλα:** να γράψετε τα παραθετικά των λέξεων.

(μονάδες 20)

5. Λεξιλογικά:

- **Να γράψετε από δύο ομόρριζες λέξεις της νέας ελληνικής (όχι ρήματα) για καθεμία από τις λέξεις:** ἀντανῆγεν, ἄραι, ἔλαβε, ἀπαγελοῦσα, ἰδῶν.

(μονάδες 10)

6. Εισαγωγή:

- Σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται τα έργα του Ξενοφώντος; Να αναφέρετε δύο παραδείγματα για καθεμία από αυτές.

(μονάδες 10)